

Molenstichting

LATTROP-TILLIGTE

Nieuwsbrief voor sponsoren, donateurs, vrijwilligers en allen die de molens een warm hart toedragen.

Juni 2019, nummer 48.

Wij hebben weer twee net geslaagde molenaars in onze midden. Hier zijn we heel blij mee. Toch blijft er nog steeds behoefte aan meer molenaars in verband met de vergrijzing binnen onze Stichting. Daarom zijn we nog steeds actief aan het werven. Via kranten en TVOost hebben wij reeds een oproep gedaan en hier komt al wat respons op. Echter er is nog plek voor mensen die nog interesse hebben.

Dit jaar hebben we wederom meegedaan aan de Rabo Clubkas actie. Hoe meer stemmen hoe hoger het bedrag voor de desbetreffende vereniging c.q. stichting. Er hebben dit jaar weer veel mensen op ons gestemd en zodoende ontvingen wij een mooi bedrag van de Rabobank. Dit kunnen wij goed gebruiken om onze molens in goede conditie te houden.

Aan het project Dinkellands Erfgoed Educatie Op Locatie is medio dit jaar een einde gekomen. In het schooljaar 2018-2019 heeft de Borgelinkmolen zo'n 300 leerlingen uit de Gemeente Dinkelland op bezoek gehad. Het thema op de molen voor de kinderen is: "een dag uit het leven van een molenaar". Door te luisteren, kijken, meedoen en handelingen te verrichten maken de leerlingen kennis met een molen; een werktuig, welke je eigenlijk alleen maar aan de buitenkant ziet, maar waar binnen in de molen ook ontzettend veel gebeurt om het graan gemalen te krijgen. We kijken al weer uit naar het schooljaar 2019-2020.

Molenstichting Lattrop –Tilligte
www.demolenstichting.nl
info@demolenstichting.nl

Redactie adres:
Postbus 24
7590 AA Denekamp

IBAN NL19RABO 0127.211.721
K.v.K. nr. 41028429

De Westerveld möl.

Er is weer het één ander gebeurd op de Westerveld in het 1ste halfjaar van 2019. Er is een buitenverlichting aangelegd zodat de molen ook bij de donkere uren te zien is. Er zijn diverse activiteiten geweest zoals een controle en rustpunt van een oldtimer rally.

Prachtige oldtimers bij de molen

Natuurlijk was er in Mei de nationale molendag waarbij weer vele bezoekers de molen hebben bekeken en werden rondgeleid door onze molenaars. Ook werden er versgebakken pannenkoeken geserveerd.

Ieder jaar worden we verrast door torenvalken die bij ons in de molen zorgen voor nieuwe aanwas van valkjes. Dit jaar waren het er maar liefst 6 stuks. Ook op het land van onze buurman hebben we bekijks gekregen van een jonge ooievaars die een mooi uitzicht hebben op de molen en wij natuurlijk op hen.

Wij als molenaars hebben niet stilgezeten en hebben de binnenkant van de belt opgeknapt door de wanden o.a. wit te maken. Ook is er nieuw vorm gegeven aan authentieke weegtoestellen. Donderdag 13 juni was er weer een huwelijksvoltrekking op de molen. Dus er is volop beweging op de Westerveld, vooral wanneer er veel wind staat.

Weer twee molenaars erbij, wie volgt?

Donderdag 16 mei zijn Chiel Oortman en Carolien Pikkemaat beide geslaagd voor het landelijke examen voor „windmolenaar“. Het examen werd afgenomen op de Wissink's Moll in Usselo. Met deze twee nieuwbakken molenaars heeft de Molenstichting Lattrop-Tilligte er weer twee nieuwe molenaars bij. Op zich niet heel bijzonder ware het niet dat Carolien de eerste vrouwelijke molenaar bij de stichting is.

Caroline en Chiel bij de Nicolaasmolen

Chiel en Carolien zijn hun opleiding in 2016 begonnen. In een rustig tempo is, onder leiding van een instructeur van het Gilde van Vrijwillig Molenaars, langzaam toegewerkt naar het toelatingsexamen dat in december 2018 in Haaksbergen plaats vond. De opleiding zelf vond plaats op de Nicolaasmolen in Denekamp terwijl er „stage“ werd gelopen op de drie andere molens van de Molenstichting. In het kader van de opleiding werden bovendien diverse andersoortige molens bezocht. Van de middeleeuwse torenmolen in Zeddam tot een poldermolen in Oud Zuilen.

Chiel en Carolien komen beide uit Lattrop waar ze geboren en getogen zijn onder de slagschaduw van de Oortmanmolen. Chiel is zelfs een directe nazaat van het molenaarsgeslacht Oortman, de vroegere eigenaren van de molen. Niet vreemd dus dat ze enkele jaren geleden beide besloten om de opleiding voor molenaar te gaan volgen. In de nabije toekomst zullen Chiel en Carolien regelmatig te vinden zijn op de Oortmanmolen. Ze zullen gaan helpen bij de meelproductie en er voor gaan zorgen

dat de molen vaker gaat draaien. In de loop van de opleiding hebben ze bovendien zitten broeden op tal van nieuwe activiteiten op en rondom de molen.

Taal verbindt

Door; Aad Breel

Na een jaar Twente in het algemeen en De Lutte en het molenaar spelen binnen de Molenstichting Lattrop Tilligte in het bijzonder tijd voor een evaluatie. Hoe kijken we, mijn vrouw Nelly, Yarah de poes en ik zelf, terug op een jaar vol veranderingen. De ruiter komt te paard en de geest te voet is een typische uitdrukking waarmee wordt bedoeld dat een mens zich slechts langzaam aanpast aan nieuwe omstandigheden. Ik kan iedereen geruststellen, we voelen ons prima in Twente. Het is er mooi in Twente, we wandelen regelmatig en we hebben nog een beetje dat vakantiegevoel. Je kent dat wel, het willen ontdekken van onbekende plekjes. De evaluatie kunnen we dus kort houden.

Natuurlijk wil ik nog wel af en toe om een hoekje kijken om te zien hoe het gaat op Flakkee met al onze oude kennissen en ik ga van het jaar ook nog een keer als gastmolenaar aan het werk op Goedereede als molen de Windvang 300 jaar bestaat. Ik heb daar een half jaartje geleest bij molenaar Wim de Vries. De Windvang is een grondzeiler met als bijzonderheid dat je via een trap buitenom naar de maalvloer moet.

We hebben 34 jaar op Flakkee gewoond, dus die polder blijft toch een beetje in je hart zitten. Nu is verandering veelal relatief. De aarde draait tenslotte nog steeds zijn rondjes in 24 uur, plus nog een beetje voor de meer precieze lezer. Je hebt ook van die veranderingen die heel subtiel zijn en die bijv. zichtbaar worden als je na verloop van tijd boven op je kruin kijkt of fotootjes van jezelf ziet van jaren terug. En wat verder opvalt, er loopt geen tij in de Dinkel. Ze stoppen hier in Twente nog écht krenten in het krentenbrood. En ze spreken hier een soort van Duits. Goed nieuws is ook dat de benzine goedkoper is over de grens. En dan het landschap, tjonge, het lijkt hier wel de Alpen in vergelijk met de polder. Veranderingen zat dus. En wat te zeggen van de wind, de laatste weken gaat het wel, maar écht, ik dacht aanvankelijk dat het hier nooit waaide en de molens uit de tijd

stamden van Enschede aan Zee. Hoezo 10.000 omwentelingen na een dagje draaien tussen de 80 en 100 enden en het malen op een stormeindje? Maar alle gekheid op een stokje en al die sterke verhalen van poldermolenaars uit het Westen erbij, ik heb inmiddels de schoonheid van de Twentse wind- en watermolens leren waarderen en me het vangen van een molen met fokken eigen gemaakt. Inmiddels begrijp ik ook dat wiekverbeteringen vooral in het Oosten werden toegepast en waarom je hier zo weinig grondzeilers ziet. Kijk je echter naar het aantal dagen waarop er voldoende wind staat om te malen dan vraag ik me wel eens af hoe een molenaar vroeger de kost moest verdienen. Staat er minder wind of is de biotoop van de meeste molens zo beroerd? Maar wat willen we, in 1900 waren we met ca. 5 mln. en vandaag de dag met 17 mln. inwoners en die willen allemaal een plekje onder de zon en werk. Maar hier en daar een paar eiken kappen zou moeten kunnen lijkt me. D'r staan er zat in Twente en zo scoren we mogelijk ook een paar eikenprocessierupsjes minder.

Inmiddels een jaartje Borgelink- en Nikolaasmolen achter de rug met een aantal leuke evenementen zoals DEOL (Dinkellands Erfgoededucatie Op Locatie). Jammer dat de Nikolaasmolen zo opgesloten staat tussen de huizen.

Onder inburgeren versta ik zelf ook het verdiepen in de lokale cultuur en nieuws. We lezen daarom de Tubantia en halen ijsjes in de lokale ijs salon La Venetia. In de Tubantia kwam ik onder de rubriek Doemspiekers nog een leuk verhaaltje tegen in dialect door Bert Wolbert dat me boeide vanwege het dialect en het onderwerp. Wonderlijk toch hoe in een streek 200 km naar het zuidwesten een compleet ander dialect wordt gesproken.

In het Beuningerachterveld, vlak bie de Duutse greans steet ne baank en doar loat ik miene gedachte gaan. Het is der stil, naar stil. Ok de wicken van de Duutse weendmölln wiederop staat stil, gen weend ..... Bie de weendmöll van Gildehoes striek ik daal um miene bruggen op te eten. Met miene bruggen bedoel ik miene vlakken stoet. En as oe dat nich kunnig vuurkoomp, miene boterhammen. Altied wat te leren. Op ne neije baank kiek ik teggen de möl an. Ik maak der ne foto van en kiek naar de constructie. Wat ze vandaag de dag könt met dee grote weendmöllens, van zo'n 250mtr hoog, is knap weark, mer verget nich dat ze

der ok vroger al wat met konnen. Dissen boavnkruier is van steen, waarbie boavenan nen groten roaden gevearfden as der oetstek woaran de wieken zit. Ounder 'n indruk kiek ik der noar en loat het op mie inwearken hoe dat spul met de kop in de weend roonddraid en het binnenste weark döt, het malen van körn tot mel. Knap weark...
Kijk en dat bedoel ik maar, mensen die van molens houden begripen elkaar. Taal verbindt.

Molen de Windvang te Goereede

Nieuw in Noordoost-Twente: alle geheimen van de molens op je mobiel.

SOM penningmeester Ruud Roose kijkt goedkeurend toe hoe wethouder Ilse Duursma de QR-code test op het bord dat ze zelf even daarvoor samen met Roose heeft aangebracht aan de Borgelinkmolen.

Voor inwoners en toeristen is het sinds kort gemakkelijker om alles te weten te komen van de molens in Noordoost-Twente. De Stichting Overijsselse Molen (SOM) heeft namelijk alle molens in de regio voorzien van een infobord met QR-code voorzien. Molens zijn een vertrouwd beeld in het landschap maar wat weten de inwoners of toeristen eigenlijk

van de molens die ze zien? De molenwieken van de Borgelinkmolen in Denekamp draaien dat het een lieve lust is. De vlaggen wapperen op de balustrade. Binnen in de molen staat een klein gezelschap liefhebbers van molens bij elkaar. Ruud Roose, penningmeester van SOM benadrukt het belang van een goede informatievoorziening over de molens in het gebied. „Veel molens zijn beperkt open en worden vaak door liefhebbers en vrijwilligers bemand. Komen er toeristen langs en zit de deur van de molen op slot, dan hebben die mensen geen idee wat er allemaal over de molen te zeggen valt. Dat hebben we met deze borden nu opgelost”, zegt hij trots.

De Code

Het werkt heel simpel. Mensen scannen met hun mobiele telefoon en de QR-scanner de code. Op hun telefoon worden ze doorverwezen naar de site van de betreffende molen. Voor alle molens in Noordoost Twente is er een uniek bord gemaakt.

Meneer en mevrouw ooievaar

Een prachtig ooievaarspaartje is het. Vanaf de belt van de Westerveldmolen zijn ze te bewonderen. Je hoort ze geregeld klepperen. Ooievaars leven in de nabijheid van de mensen. Zo nesten ze bij voorkeur op menselijke bouwsels. Het voedsel van de ooievaar is gevarieerd: het bestaat uit kikkers, muizen, mollen en insecten en wordt vooral gezocht in weilanden en hooilanden.

